

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33610
Nom	Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	2	Anual
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	7 - Organización del espacio escolar, Formació Bàsica materiales y habilidades docentes	
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	7 - ORGANIZACIÓN DEL ESPACIO ESCOLAR, MATERIALES Y HABILIDADES DOCENTES	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
TIJERAS IBORRA, AMPARO	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

Amb el títol d'Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre d'Educació Infantil que té un caràcter anual (9 crèdits) i que s'impartix al llarg del segon curs. Es tracta d'una de les matèries inclosa en el mòdul de formació bàsica del títol. L'objectiu bàsic de la matèria és el d'introduir a les i els estudiants del títol de Grau de Mestre en Educació Infantil en un procés de pensament sistemàtic, fonamentat i crític sobre l'Escola Infantil i el que significa el període d'escolarització de zero a sis anys. Així mateix, es pretén que eixa introducció en el pensament ordenat sobre l'ensenyança i l'aprenentatge tinga lloc tant des del treball i reflexió individual de l'estudiant com des del treball i debat col·lectiu, ja siga en l'aula, en hora de classe, o fora d'ella.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es partix de la base que els estudiants han cursat primer curs i, per tant, disposen de les competències i coneixements bàsics implícits en la superació d'eixe primer curs, però, en el cas que ens ocupa, molt especialment les assignatures següents:

- A) Infància, salut i alimentació.
- B) Psicologia del desenvolupament.
- C) Didàctica General.

- D) Organització i Direcció de Centres.

COMPETÈNCIES

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Comprendre que la dinàmica diària en educació infantil és canviant en funció de cada estudiant, grup i situació i tenir capacitat per a ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Valorar la importància de l'estabilitat i la regularitat en l'entorn escolar, els horaris i els estats d'ànim del professorat com a factors que contribueixen al procés harmònic i integral dels estudiants.
- Conèixer els factors que afecten la dimensió pedagògica i organitzativa des de la interacció amb els professionals d'un centre i saber promoure la participació en activitats col·lectives i el treball cooperatiu amb vista a la millora i innovació del centre.
- Reflexionar sobre la necessitat de l'eliminació i el rebuig dels comportaments i continguts sexistes i estereotips que suposen discriminació entre dones i homes, amb una consideració especial a això en els llibres de text i materials educatius.
- Dissenyar i organitzar activitats que fomenten en l'alumnat els valors de no-violència, tolerància, democràcia, solidaritat i justícia i reflexionar sobre la seua presència en els continguts dels llibres de text, materials didàctics i educatius, joguets i els programes audiovisuals en diferents suports tecnològics destinats a l'alumnat.
- Conèixer i valorar experiències innovadores en l'àmbit de l'educació infantil.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes i innovacions educatives.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis pedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica i ètica.
- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.
- Planificar seqüències d'aprenentatge i de treball a l'aula i en l'espai de joc, identificant les peculiaritats del període 0-3 i del període 3-6.
- Dissenyar processos i instruments d'investigació sobre la pràctica docent i organitzativa en educació infantil.
- Adquirir la capacitat de dirigir, coordinar i col·laborar en la resolució de problemes educatius.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que, s'espera, deriven, en major o menor intensitat, de les situacions i activitats d'ensenyança que a este efecte es dissenyaran atenent a les competències, el contingut, les característiques dels i les estudiants i el context són:

Generar, al llarg del curs de l'assignatura i cada vegada amb un major rigor i fonamentació, un coneixement actualitzat i crític sobre les perspectives didàctiques entorn de l'escola, l'ensenyança i l'aprenentatge i el paper del mestre o mestra en el període de l'Escola Infantil.

Reflexionar, individualment i en grup sobre el significat i valor social de la professió de mestre, així com valorar, de forma crítica i des d'un raonament explícit, diferents formes i models de pensar i actuar en l'aula d'Educació Infantil. Accés i, si és el cas, coneixement de les lleis i normes que regulen l'etapa d'Educació infantil.

Capacitat d'analitzar, des de paràmetres coherents amb el discurs teòric, diferents experiències i propostes de treball en Educació infantil.

Adquisició i ús apropiat del vocabulari i terminologia propis de la disciplina i de les ciències socials en general.

Capacitat de recerca, selecció i utilització de fonts documentals i material bibliogràfic propi de la disciplina.

Hàbit de lectura de suplementos, revistes i literatura especialitzada en Educació Infantil.

Coneixement i utilització d'habilitats pròpies del treball de caràcter col·laboratiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PARTIR DEL XIQUET

Caracterització de què és ser xiquet en el s. XXI?.

qué sabem sobre els xiquets?.

Com aprenen?.

Com construïxen i transformen el món?.

Principi bàsic de la professió: el problema consistix crear situacions perquè els xiquets aprenen.

Alguns elements a considerar seriosament: l'activitat, el joc i la globalització.

Planificació d'unitats i projectes de treball.

2. L'EXPLORACIÓ DEL MÓN DES DE L'ACTIVITAT I LA IMAGINACIÓ EN AULES I CENTRES

Construint un entorn per a ensenyar i aprendre amb xiquets i xiquetes de 0-6 anys. La programació en el primer cicle d'educació infantil y en el segon cicle d'educació infantil. La continuïtat entre l'educació infantil i primària.

1.- La vida i el món en una aula.

2.- Organitzant espais i materials: l'exploració del món a l'abast de la mà, en una aula, en un pati, en el menjar....

3.- A la conquesta del temps: ritmes, rituals i rutines en EI.

Organitzant un projecte de treball.

- 1.- Fins i objectius de l'EI.
 - 2.- Àrees d'experiència.
 - 3.- Projectes de treball, racons d'activitat, centres d'interés...
 - 4.- Jocs, contes, imatges, objectes, quantitats, excursions, protagonismos... com instruments d'ensenyança i aprenentatge.
- L'avaluació de i en l'escola infantil.

3. EL TREBALL EN EQUIP PER A UN PROJECTE D'EDUCACIÓ INFANTIL

- 1.- Ser mestre competent en Educació Infantil.
Formació, professionalitat i experiència.
- 2.-Bases per a una planificació coordinada: el projecte curricular d'E.I.
- 3.-La direcció en un centre d'EI.
- 4.-Comunicaciones, encontres i desencontres amb les famílies

4. EL PROBLEMA MÉS APASSIONANT: PREPARAR A LA INFÀNCIA PER A UN FUTUR QUE DESCONEIXEM

- 1.- Infància i la seua invisibilitat social... el paper de l'escola infantil.
- 2.- Infància i tecnologies... el paper de l'escola infantil.
- 3.- Infància, diversitat i multiculturalidad... el paper de l'escola infantil.
- 4.- Infància i nous models familiars i de convivència... el paper de l'escola infantil.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Estudi i treball autònom	135,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els principis metodològics comuns a tots els grups i professors i professores de l'assignatura, més enllà del dret de cada un d'eixos professors i professores, com professionals autònoms, a desenvolupar un estil docent determinat són els següents:

Consideració de l'aprenentatge com un procés de construcció de significats per part dels i les estudiants, tant des d'un context de desenvolupament individual, com des del marc del treball col·lectiu i, en el millor dels casos, cooperatiu.

Assumpció de que la docència de l'assignatura consistix en el disseny i exercici d'activitats i situacions a través de les quals els i les estudiants tinguen les majors possibilitats de construir el seu propi aprenentatge.

Respecte als drets dels i les estudiants establerts en els estatuts de la universitat.

Compliment dels deures establerts en els estatuts de la universitat molt especialment en el que fa relació a la dedicació a la docència i atenció a l'alumnat.

Respecte i ajust als aspectes relatius a la docència previstos en el document de verificació del títol.

AVALUACIÓ

Des de l'assignatura s'assumix que l'avaluació és la determinació de la qualitat o mèrit de l'aprenentatge desenvolupat per les i els estudiants. D'aquesta manera, independentment del deure de cada professor o professora de cada un dels grups de l'assignatura d'establir en la seua planificació del grup els criteris, instruments i moments en què s'arreglegaran -en eixe grup i amb eixe professor o professora- evidències de l'aprenentatge dels i les estudiants; tal com s'establix en la memòria de verificació del títol en referència a l'avaluació de l'assignatura, els aspectes comuns a tots i totes els professors de l'assignatura entorn de l'avaluació són els següents:

Seràn objecte d'avaluació les competències comunes a les matèries del títol, com les específiques de l'assignatura.

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu."

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, serà reflectisc de l'aprenentatge individual, entés no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que ha de veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants al trobar-se amb situacions noves que exigixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà arreglegada, principalment, per mitjà de:

Seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant en l'aula com en tutories individuals i en grup.

Avaluació dels treballs encomanats, inclosos l'anàlisi i la valoració d'observacions sobre treballs elaborats per altres estudiants.

Valoració de la participació individual i en grup, tant en l'aula com en les tasques que es realitzen fora d'ella.

Proves orals i escrites.

El procés d'avaluació dels estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual d'aprenentatges.

La concreció del principis anteriors en forma de criteris i pràctiques concretes d'avaluació hauran de ser inclosos en la programació del professor en el seu grup i en tot cas, ser coneguts pels estudiants abans de l'inici de les classes.

Avaluació en segona convocatòria: amb la finalitat de complir amb els criteris establerts per ANECA i per tal de garantir la possibilitat de superar l'assignatura a l'alumnat suspès/no presentat en primera convocatòria i que no ha pogut realitzar/liurar activitats d'avaluació contínua considerades no recuperables pel/per la docent, se'ls farà una prova final d'un percentatge, d'almenys, del 60% de la nota total de l'assignatura el mateix dia previst per a l'examen oficial.

La concreció del principis anteriors en forma de criteris, percentatges i pràctiques concretes d'avaluació hauran de ser inclosos en la programació del professor en el seu grup i en tot cas, ser coneguts pels estudiants abans de l'inici de les classes.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DAHLBERG, G., MOSS, P. y PENCE, A. (2005): Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.
- LAGUÍA, M.J. y VIDAL (2008): Rincones de actividad en la Escuela Infantil. Barcelona. Graó.
- DIEZ NAVARRO, M. Carmen (2013): 10 ideas clave. La educación Infantil. Barcelona. Graó.
- ROBINSON, K. (2015): Escuelas creativas. Grijalbo.
- ARMSTRONG, T. (2006): Inteligencias múltiples en el aula. Guía para educadores. Paidós.
- RINALDI, Carla (2021). En diálogo con Reggio Emilia. Escuchar, investigar y aprender. Madrid: Morata.

Complementàries

- DE LA HERRAN, A. y PAREDES (Coord.) (2008): Didáctica general : la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria . Madrid : McGraw-Hill .
- ELLIOT, J. (1996) El cambio educativo desde la investigación-acción. Madrid: Morata.
- BASSEDAS, E., HUGUET, T. y SOLÉ, I. (2003): Aprender y enseñar en Educación Infantil. Barcelona: Graó.
- SANCHIDRIAN, BERRIO (coords.) (2010): Historia y perspectiva actual de la educación infantil / Barcelona : Graó,.
- IBAÑEZ Sandín (2010): El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula Ibáñez Sandín. Madrid : La Muralla.
- PITLUK, L. (2007).: La planificación didáctica en Educación Infantil : las unidades didácticas, los proyectos y las secuencias didácticas. Eduforma ; C Alcalá de Guadaíra (Sevilla).

- QUINTO, Battista (2005): Los talleres en educación infantil : espacios de crecimiento. Barcelona: Graó.
- SÁNCHEZ BLANCO, C. (2009): Peleas y daños físicos en la educación infantil [Recurs electrònic] / Publicació Buenos Aires, Argentina : Miño y Dávila.
- IMBERNON, F. (Coord.) (2002): La investigación educativa como herramienta de formación de profesorado. Barcelona. Graó.
- POSTIC, M. y DE KETELE, J, M.: (1992): Observar las situaciones educativas. Madrid: Narcea.
- STENHOUSE, L. (1987a). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata.
- Contemporary perspectives on early childhood education [Recurs electrònic] / edited by Nicola Yelland. Maidenhead ; New York : Open University Press, c2010
- Child perspectives and children's perspectives in theory and practice [Recurs electrònic] / by Dion Sommer, Ingrid Pramling Samuelsson, Karsten Hundeide Dordrecht ; London : Springer, c2010
- VECCHI, Vea (2013): Arte y creatividad en Reggio Emilia. Madrid. Morata.
- MORELL et al (2014): Participación Infantil y construcción de la ciudadanía. Barcelona: Graó.
- ITURBE, X (2015): Coeducar en la Escuela Infantil. Barcelona, Graó.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent original.

Les classes teòrico-pràctiques ocuparan 90 h de l'estudiantat, de les quals 45 seran de presencialitat a l'aula . 135 hores són d'estudi i

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

La docència es redistribuirà inicialment en blocs de 2 dies de classe a la setmana en setmanes alternes atenent al criteri establert des de Junta de Govern de buscar la màxima presencialitat i garantir la seguretat d'estudiantat i professorat. Per això, l'organització definitiva es determinarà en funció del context sanitari-acadèmic i la normativa institucional, poden donar lloc a variacions que no poden ser contemplades a priori.

treball autònom. Les sessions que no permeten l'assistència presencial en classe contaràn, a més a més de amb els materials i lectures habituals, amb materials curriculars alternatius com videoconferències gravades, lectures complementàries o activitats a realitzar mitjançant l'aula virtual. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la relació i la duració entre activitats pràctiques i teòriques, en funció de les circumstàncies. Es reforça, per tant, el principi de treball autònom per part de l'estudiantat tant per a les activitats teòriques i de reflexió, com per a la realització de treballs de caràcter pràctic. El professorat estarà disponible en el seu horari de tutories virtuals per a la resolució de dubtes , i es prioritzarà i reforçarà l'atenció a distància tant individualitzada com col·lectiva per al seguiment de treballs en grup a

través del correu electrònic i de videoconferències.

3. Metodologia docente

La docència combinarà les classes presencials amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona, generant l'anomenat model híbrid i que, en tot cas, sempre ha de considerar la previsió de l'evolució de la pandèmia, així com les possibles mesures preventives.

En quant a les classes presencials, seguint les directrius de Junta de Govern i el propi Decanat del centre, tindran un caràcter participatiu i es centraran bàsicament en la resolució de dubtes, així com la realització d'activitats. En tot cas i com a regla general, potenciant la participació de l'estudiantat.

4. Avaluació

L'avaluació, tal i com es planteja a la Guia Docent original tindrà un caràcter d'avaluació continua. Així doncs, es mantindran les activitats avaluable de la guia original: seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant a l'aula des de la presencialitat com des de l'aula virtual, així com en tutories individuals i en grup (des de la virtualitat).

Avaluació dels treballs encomanats.

Valoració de la participació individual i en grup, en les tasques que es realitzen a través del contacte presencial i a distància. Proves i treballs escrits.

Prova d'avaluació final: a aquells i aquelles alumnes que opten per un examen únic per causa d'impossibilitat de seguiment de les classes i activitats presencials o no presencials se'ls farà na prova única a desenvolupar el mateix dia previst per a l'examen oficial.

Si una persona no disposa dels mitjans per establir aquesta connexió i accedir a l'aula virtual, haurà de contactar amb el professorat per correu electrònic en la primera setmana lectiva.

5. Bibliografia

Es substitueixen els manuals recomanats pels apunts i transparències locutades que es pugen a l'aula virtual, excepte en aquelles lectures bàsiques recomanades al ser material disponibles en els bases de dades que té subscrita la UV (requereixen VPN)